

Financiële aspecten

Vooraf

De NC/overheidsdienst heeft een verbindende en aanjagende rol. In budgettaire zin strekt het mandaat van de NC tot de medewerkers van de overheidsdienst en het werkbudget. De NC stelt jaarlijks een plan op, dat de activiteiten, maatschappelijke effecten en in te zetten budgetten (van andere partijen) formuleert. Daarmee valt de overheidsdienst onder de rijksbrede kaders van rechtmatigheid, doelmatigheid en verantwoording. De budgetten van andere partijen die ingezet worden, vallen niet onder de verantwoordelijkheid van EZ maar worden op de voor die partijen gebruikelijke manier verantwoord. In het organisatiebesluit ziet FEZ graag opgenomen dat er een business controller aangesteld wordt, die de eisen van rechtmatigheid en doelmatigheid in de werkprocessen van de overheidsdienst operationaliseert.

Financiële stromen en dekking (of niet)

Er zijn verschillende typen financiële stromen:

- Rijksmiddelen richting Groningen: BZK heeft 1^e inventarisatie gedaan, dit moet nog verder uitgebouwd worden. Uitgangspunt bij optuigen van overheidsdienst is dat bevoegdheden en budgetten bij huidige instituties blijven – dus geen mandatering. Daarmee kan de NC/overheidsdienst slim bestaande geldstromen “op de grond” verbinden tot effectieve interventies. Besluiten over de inzet van de middelen blijven formeel liggen bij de partijen die de middelen inbrengen. De NC/Overheidsdienst verbindt en jaagt aan. Als er specifieke overeenkomsten gesloten worden over projecten, is de NC/Overheidsdienst in beginsel geen partij. Als de NC/overheidsdienst in uitzonderlijke gevallen wel partij is bij een overeenkomst, gelden de rijksbrede kaders voor rechtmatigheid, doelmatigheid (ook inkoop/aanbestedingsregels) en verantwoording.
- Middelen voor de sporen zoals genoemd in de bestuurlijke akkoorden (preventief versterken, schadeherstel, leefbaarheid, economisch perspectief, pakket stad Groningen). Naast een bijdrage van de provincie op het gebied van leefbaarheid en economisch perspectief, wordt veruit het grootste deel door de NAM gefinancierd. Dat wordt ook binnen de voor de NAM bestaande wet- en regelgeving verantwoord (jaarverslaggevingseisen)– niet binnen de overheidsdienst. EZ/FEZ wil afspreken dat controle op de uitgaven voor de sporen een zelfstandig element in accountantscontrole van de jaarrekening van de NAM wordt. Dit zou volgens ons het beste geborgd kunnen worden door hiervoor vooraf een controleprotocol voor de accountant van de NAM voor op te stellen.
- Middelen voor de organisatie Nationaal Coördinator/overheidsdienst. Beheersmatig vallen deze onder het ministerie van Economische Zaken en daarmee onder de spelregels van Rijk/ EZ. Dat betekent onder andere dat:
 - de dienst meeloopt in de begrotingscyclus van EZ
 - de mandaten voor uitgaven vastgesteld worden op de voor het Rijk/EZ gebruikelijke manier (oa mandaat besluit, organisatiebesluit)
 - inkoop op de voor EZ gebruikelijke manier plaatsvindt (inkoopplein, IUC koopt in (oa aanbestedingsproces en opdrachtverlening) in opdracht van beleid)
 - de Minister van EZ aan de Kamer verantwoording aflegt voor de overheidsdienst

Het financieel mandaat van de NC strekt daarmee tot besluiten over de inzet van zijn mensen en het werkbudget van de overheidsdienst.

Aansturing tussen en met ministeries, NAM, Provincie, gemeenten en eventuele andere partijen

De Nationaal Coördinator doet een jaarlijks voorstel voor inzet van middelen van andere partijen. Die andere partijen besluiten vervolgens formeel over de inzet van die middelen. De andere partijen committeren zich zonnig op projectniveau via overeenkomsten. Daarnaast doet de NC voorstellen voor verbeteringen in de uitvoering door andere partijen: per individueel geval of over de manier van werken.

Daarvoor gebruikt de NC geen financiële sturing, maar door zijn gezaghebbend optreden. De NC kan aan de voorkant sturen op een effectieve uitvoering door voorstellen te doen voor het inbouwen van incentives in op te stellen regelingen. Denk aan; de uitvoerder draagt de uitvoeringskosten of is cofinancier van de regeling.

Verantwoording, begroting, P&C cyclus; 1 organisatie verschillende doelen

- middelen van verschillende departementen blijven op hun begroting staan en lopen mee in hun respectievelijke begrotingscyclus.
- middelen van de NAM worden in hun begrotings- en verantwoordingscyclus meegenomen. Wel graag aanvullende afspraken met NAM maken: over bijvoorbeeld specifieke accountantsverklaring over de middelen voor de bestuurlijke akkoorden. Ook tussentijdse rapportages. En over tijdig informeren Rijk voor haar begrotingscyclus (begroting en jaarrekening). Concreet betekent dat: voor 15 februari de accountantsverklaring, ivmjaarverslag van EZ. 1 juli voor de Begroting van EZ.
- Middelen voor NC/overheidsdienst: staan bij EZ op begroting en lopen mee in begrotingscyclus departement.

Monitoring

De monitoring van zowel uitgaven als prestaties is belangrijk. Hier dienen vooraf goede afspraken over gemaakt te worden met zowel EZ, NAM, Provincie, gemeenten etc. Het is van belang dat er gestuurd wordt op het realiseren van effecten (doeltreffendheid) en dat tussentijdse monitoring plaats vindt. Alle partijen dienen gedurende het boekjaar de NC/overheidsdienst adequaat te informeren over de inhoudelijke- en financiële voortgang. Geborgd moet worden dat de NC/overheidsdienst voldoende inzicht en mogelijkheden heeft om tijdig bij te sturen.

Formatie/Organisatiekosten

Vallen voor overheidsdienst onder EZ.

Moet de wetgeving aangepast worden?

Bij de huidige stand van zaken niet.

Wetgevingstraject is een langdurig en complex traject, moeten goede redenen zijn om daaraan te beginnen.

Input Provincie Groningen (5.1.2e) (5.1.2e) die door ziekte en andere afspraak niet aanwezig konden zijn. We hebben deze punten als leidraad voor het gesprek genomen en het ingebrachte concept van FEZ/EZ daarop aangepast.

Punten van 5.1.2e :

Allereerst stellen wij vast dat de mail ons meer inzicht heeft gegeven in de werkzaamheden die de aankomende tijd moeten worden uitgevoerd en op welke wijze dat kan worden ingebed in de Planning & Control cyclus van EZ. Wij hebben wel een paar vragen c.q. opmerkingen.

Financiële stromen en dekking

1. Er wordt in het organisatiebesluit terecht ingegaan op de eisen van rechtmatigheid en doelmatigheid. Zou hier doeltreffendheid ook niet aan toegevoegd moeten worden? Het is van belang dat gestuurd wordt op het realiseren van effecten en dat tussentijdse monitoring plaats vindt.
2. EZ/FEZ wil afspreken dat controle op de uitgaven voor de sporen een zelfstandig element in het controle-protocol van de Jaarrekening wordt.
 - Wordt hier bedoeld dat bijv. de provincie Groningen en NAM de inzet van middelen via dit controle-protocol in hun Jaarrekening verantwoorden? Als dit wordt bedoeld, dan kunnen wij dat van harte ondersteunen.
 - Gaat het hierbij alleen om geld of gaat het hierbij ook om prestaties? Er moet ergens een validatie plaatsvinden van bijv. het aantal woningen dat is hersteld. Op deze wijze kan getoetst worden en nog belangrijker – bijgestuurd worden – of we op koers liggen voor het realiseren van de prestaties.
 - Belangrijk aspect hierbij: Jaarrekening afspraak protocol is 1, maar een andere, en minstens zo belangrijk, is het (juridisch) borgen van een adequate informatievoorziening van partijen richting de NC/overheidsdienst. Deze dienst moet in onze ogen periodiek geïnformeerd worden over de inhoudelijk en financiële voortgang van de activiteiten. Komen we later op terug.
3. Krijgt de NC/overheidsdienst een eigen financiële en/of personele administratie of wordt de administratie centraal door het ministerie gevoerd? Het is van belang dat een administratie wordt ingericht die aansluit op de begroting/jaarplan van de NC/overheidsdienst.
4. Klopt onze interpretatie dat het werkbudget bestaat uit de zgn. bedrijfsvoeringbudgetten? En dat de uitvoeringbudgetten bij de verschillende partijen liggen? Goed om te weten als er nog iets van P&C en AO/IC ingericht moet worden bij de overheidsdienst.

Aansturing

- 4) Moet de NC/overheidsdienst naast de inzet van middelen ook geen voorstel doen over de hierbij behorende te realiseren doelstellingen? Is het doen van voorstellen wel voldoende afdwingbaar? Op welke wijze wordt dit ingeregeld?

P&C cyclus

- 5) Het lijkt ons verstandig dat de NC/overheidsdienst een eigen interne P&C cyclus ontwikkelt die

aansluit op de cyclus van het Rijk en mogelijk ook aansluit op de cyclus van de andere partijen. Dit is van belang voor sturing en beheersing van de overheidsdienst. De NC/overheidsdienst stelt tijdig een jaarplan op en stemt met alle betrokken partijen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering af. Daarnaast is het belang dat de partijen gedurende het boekjaar de NC/overheidsdienst adequaat informeren over de inhoudelijke en financiële voortgang. Geborgd moet worden dat de NC/overheidsdienst voldoende mogelijkheden heeft om tijdig bij te sturen.

Als conclusie: wij zijn het in grote lijnen eens met de insteek van **5.1.2e**. Verder wordt het nu vanzelf scherper, er wordt meegelift met P&C van het ministerie, en bij de overheidsdienst moet nog iets aanvullende georganiseerd worden. Een controller zoals **5.1.2e** aangeeft is hierbij van belang. Deze moet organiseren dat er een P&C overheidsdienst komt, dat de AO/IC wordt ingericht, dat soort dingen. **Dat raakt aan opdracht 9, kwartiermakerteam.**

Bespreking van de punten:

1. Het gesprek over doeltreffendheid heeft geleid tot de vraag of monitoring van de effecten een onderdeel is van 1 van de verder uit te werken opdrachten? De verantwoording op het Programma is hier niet uitgewerkt. Voor het OB is het beschrijven op hoofdlijnen van de werking voldoende.
Expliciet toevoegen aan opdracht 12 of 9?
2. Gesproken over een nog af te spreken controle protocol dat een bijlage zou kunnen worden in de jaarrekening, prestatie/opdracht accountantscontrole. De onderdelen hierin en wie wat doet moet nog afgesproken worden. Op dit moment loopt er een onderzoek.
3. Omdat de middelen en programma van NC afhankelijk zijn van de goedkeuring van betrokken partijen en moeten worden meegenomen in de begroting van EZ naar de 2de kamer lijkt zal de begrotingcyclus van NC geïntegreerd in die van EZ moeten worden. De NC blijft een eigen, goed te herkennen onderdeel in de begroting van EZ en zal niet opgaan in het grote geheel. De inregeling en uitwerking hiervan en de afhankelijkheden van de andere partijen moeten nog uitgewerkt worden. **Is dit een onderdeel van opdracht 12 of moet dit een eigen opdracht worden?**
4. Dat is inderdaad het uitgangspunt voor nu (zie governance notitie blz 2). Mocht er vanuit het Programma zaken waarvan partijen vinden dat de NC die gemandateerd moet gaan uitvoeren dan zal hier later verder naar gekeken moeten worden door de NC en de betrokken partijen.

Aansturing

Zie governance notitie. Het woord 'voorstel' dekt de lading inderdaad niet. Het is het hele Programma dat met doorzettingkracht wordt opgesteld:

- 'Er via de Nationaal Coördinator Groningen een integraal programma komt waarin expliciet en transparant is beschreven waar het nodig is dat de betreffende overheden hun bevoegdheden inzetten voor de voortgang van het programma.
- Er een Overheidsdienst Groningen is, die levert wat nodig is om het programma te realiseren en de uitvoering ervan te garanderen.
- Waar nodig nieuwe (juridische) instrumenten worden ingezet om processen te versnellen.
- Er wordt onderzocht waar aanvullende mandatering en eventuele aanwijzingsbevoegdheden voor de Nationaal Coördinator Groningen gewenst kunnen zijn en wat nodig is om deze te realiseren. Wanneer het voor de voortgang van het programma nodig is om verantwoordelijkheden van partijen te mandateren, zal dat worden geagendeerd en besproken zoals overeengekomen in het Aanvullend Akkoord van 9 februari 201

P&C

Wat wordt er onder een 'eigen' P&C cyclus verstaan? 5.1.2e en 5.1.2e nemen met elkaar contact op om dit scherper uit te werken.